

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 196

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, AUGUST 20TH, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV.

Angleško vohunstvo je naj- bolj razširjeno in dre- sirano na vsem svetu

Paris, 19. avgusta. Angleški vohunski sistem je bil že od nekdanj najbolje organiziran in radi tega najbolj uspešen. In Angležev ni prav nič sram, sedaj ko je poteklo že 14 let po vojni, da od česa dvignejo nekoliko zagrinjala in pokažejo svetu svoj čudoviti sistem špijonstva, ki je razširjen po vsem svetu. Sistem ima zaposlenih kakih 200 izvršnih, prvovrstnih agentov, ki se nahajajo v vseh večjih deželah sveta. In za te svoje vohune plača Anglija vsako leto iz državne blagajne nekako 20 milijonov dolarjev. In Anglija kot trgovski narod, se v prvi vrsti briga za gospodarske akcije, na katere polaga izvanredno važnost. Tako n. pr. se trdi, da so angleški financirji že eno leto pred Kreuger kraham vedeli za položaj in si prihranili stotine milijonov. Vohuni so sporočali vladi, vlada pa industrijalcem, in tako je bilo prihranjenega mnogo narodnega premoženja.

Govori Roosevelta

Albany, N. Y., 19. avgusta. — Kandidat za predsednika, Franklin Roosevelt, bo obiskal 21 zapadnih držav v svoji kampanji, se ustavi v 16 mestih in vse to v 22 dneh. Roosevelt odpotuje v posebnem vlaku iz Albany 12. septembra in se vrne domov 3. oktobra. Govoril bo v sledečih mestih: Topeka, Kansas, Denver, Colo., Cheyenne, Wyo., Butte, Mont., Seattle, Wash., Portland, Oregon, San Francisco, Los Angeles, San Diego, Cal., Williams, Ariz., Albuquerque, New Mexico, Sioux City, Iowa, Milwaukee, Chicago, Detroit in Buffalo. V zapadnih državah bo govoril farmarjem, ki so bili doslej vedno republikanci, letos se pa nagibljejo k demokratom.

Drago meso

Serif Sulzmann je kupal tekom julija meseca navadno meso, kot se ga rabi za gulaž, po 17 centov funt. Meso je prodajal neki mesar, Frank Pekarek v Bedfordu. Stavimo, da bi naši slovenski mesarji prodajali šerifu iste vrste meso po 12 ali 13 centov funt. Pekarek je prodal šerifu tekom julija za skoro \$800 mesa. Ali se ne bi kdo naših mesarjev oglašil pri šerifu?

Razna cementna dela

Vam fino napravi naš rojak Anton Malnar, 1119 Addison Rd. Napravi vam jih tudi na odplačila in delo garantira. Vprašajte pri njem.

Obisk štoklje

Pri družini John Možič, 5902 Bonna Ave., se je v petek popoldne oglasila teta štoklja in v spomin pustila krepkega sina. Mati in otrok sta zdrava. Naše čestitke!

Zadušnica

Za pokojnim John Modicem, doma iz župnije sv. Trojice, se bo brala sv. maša na dan prve obletnice njegove smrti, v torek, 23. avgusta, ob 8. uri zjutraj. Sorodniki pokojnega živijo v Clevelandu in Warren, Ohio. Vabljeni so, da se udeležijo.

Nabrani davki

V petek je okrajni blagajnik naznanil, da znaša skupna svota plačanih davkov za zadnjo polovico leta 1931 svoto \$27,118,442. K temu pričakujejo še nekako \$100,000. Davkov bi moralo biti plačanih \$36,500,000, torej primanjkuje še vedno skoro \$10,000,000.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameri- ških naselbinah

Rojaki iz Bessemerja, Penna., iz Girarda, Warren, Niles in Bridgeport, Ohio, se prav pohvalno izrekajo o premikajočih slikah, katere je zadnje čase kazal v dotičnih krajih Mr. A. Grdina.

V La Salle, Illinois, so Slovenci organizirali demokratiški politični klub zaeno z drugimi narodnostmi. Doslej je bilo v onih krajih vse republikansko.

Refren dopisov v slovenskih listih iz raznih naselbin Amerike: "Delo je tako slabo, da se še za hrano ne zasluži. Mnogo jih mora mesto živeti, ker že dve leti nič ne delajo. Kljub temu pa bo naše društvo priredilo piknik, kamor so vljudno vabljeni vsi naši ljudje. Obilo pijače in izvrsten prigrizek bo na razpolago vsem!"

Išče še Marija Čermelj, omožena Spiranez, pozneje Serar, Išče jo njena pohabljen in osirotela sestra Francka Čermelj, po domače Mežnarjeva, ki se nahaja v skrajni potrebi v Budanju pri Vipavi. Njen naslov je: Budanje, št. 58, p. Vippacco, Venezia Giulia, Italija.

Iz Gary, Indiana, se poroča, da so tam našli George Obradoviča, starega 45 let, ustrljenega blizu njegove farme za zelenjavo. Vzrok smrti še ni znan.

Miss Margaret Lustik si je pri kopanju v jezeru v Milwaukee izpahnila roko. — Fannie Gnader, mati slovenskega grocerista Gnaderja, ki je bila zadnja jesen v neki avto koliziji močno poškodovana, je zdaj vložila na vzveznem sodišču tožbo za \$15,000 odškodnine.

Ženska in znakma

Dallas, Texas, 19. avgusta. — Na tujekšnji poštini urad je prišla ženska, ki je zahtevala znakma za 5 centov. Dali so ji znakma, ki je bila tiskana v spomin olimpijskih iger in na kateri je naslikan nag atlet. Ko ženska pogleda znakma, jo vrže razjarjena nazaj in reče: "Jaz nikakor nečem znakme s sliko nagega moškega. Ne bom je lepila na pismo, ki je namenjeno moji materi." Poštini uradnik je vzel nazaj znakma in ji dal znakma, na kateri je slika Theodore Roosevelta.

Odklikovanje psa

Te dni je dobila mala psica "Tootsie," last Leo Nizinskega na 2654 W. 18th Place, zlato kolajno za izkazano hrabrost. "Tootsie" je pred par meseci napadla roparja, ki je hotel odpekljati avtomobil njenega gospodarja iz garaže. Ropar je streljal in težko ranil psico, toda slednja se je še vedno zaletavala v roparja, dokler ni prišel gospodar, ki je roparja prijel. Psica je morala v bolnico, kjer so jo podvrgli dvema operacijama in je okrevala. Te dni je dobila zlato kolajno za hrabrost.

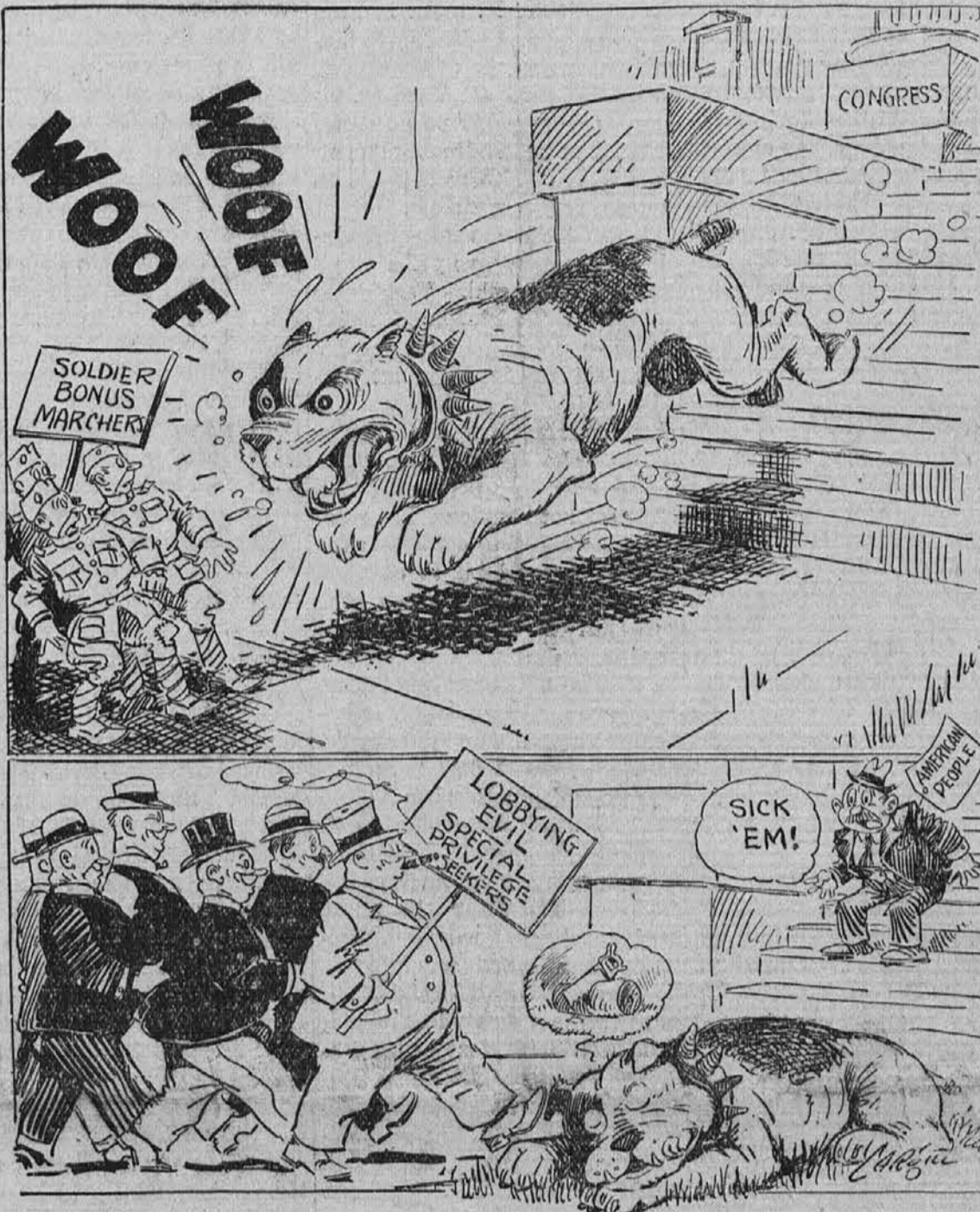
Odklikovana časnikarja

Thomas Siemiradzki in Paul Kurdziel, oba poljska časnikarja v Clevelandu, sta te dni dobila zlate kolajne za zasluge, katere sta si pridobila za poljsko republiko. Kolajne so bile izročene z veliko slovesnostjo.

Novi škof

Velik sprejem priredijo v mestnem avditoriju dne 8. septembra novemu pomožnemu škofu clevelandске škofije, Rt. Rev. James McFaddenu. Rezerviralo se je že 10,000 vstopnic.

Kje je Hoover, da prepodi izkoriščevalce?

Kje je denar naših društev najbolj varen?

V več slovenskih časopisih v Ameriki smo čitali tekom zadnjih dvanajst mesecev dopise naših rojakov, društvenih članov in uradnikov, ki so poročali, da je banka v njih mestu zaprla in da ne morejo do svojega društvenega denarja. Enako se je poročalo tudi par slučajev na zadnji konvenciji J. S. K. Jednote. In skoro gotovo so prizadeta številna društva raznih naših bratskih organizacij v raznih mestih.

Dočim je današnja depresija povzročila izvanredne razmere in je naval ljudi povzročil v mnogih mestih, da so sicer zdrave banke morale začasno zapreti, se ni bati, da bi naša društva radi tega zgubila velike svote denarja, pač pa je pričakovati, da bo 80 procentov takih bank s pomočjo zvezne vlade v kratkem zopet odprlo in začelo z izplačili. Nekaj bo pa seveda zgubljenega denarja.

Mnogim denarnim neprilikam, zrugbam, sitnostim in moratorijem bi se naša slovenska društva po Ameriki ognila, ako bi imela svoje premoženje vloženo v edini slovenski banki in Združenih državah, v The North American Trust Co., ki ima urad na 62. cesti in St. Clair Ave. in kjer posluje pošteno, točno in zanesljivo že zadnjih 12 let. Stotine slovenskih društev v Clevelandu in okolici, ki posluje s tem močnim slovenskim denarnim zavobljiko. Kolajne so bile izročene z veliko slovesnostjo.

Novi škof Velik sprejem priredijo v mestnem avditoriju dne 8. septembra novemu pomožnemu škofu clevelandске škofije, Rt. Rev. James McFaddenu. Rezerviralo se je že 10,000 vstopnic.

Namen današnjega članka je opozoriti zlasti slovenska društva v naselbinah države Ohio, Pennsylvania, West Virginia, Indiana, Michigan ter sploh po vseh ostalih državah, kjerkoli poslujejo slovenska ali bratska hrvatska društva, da se obrnejo glede svojih vlog do edine slovenske banke v Zedinjenih državah, do The North American Trust Co., 6131 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

"Ameriška Domovina" to svetuje vsem slovenskim in bratskim hrvatskim društvom, ker je trdno prepričana, da je poslovanje The North American Trust Co. absolutno solidno in zanesljivo, da se ni treba nikomur nič bati, da sploh govora ni o tem. Da je varnost in zanesljivost, izplačil pri The North American Trust Co. prvovrstna in zanesljiva, povzemamo iz sledečih dejstev:

Vlada Zedinjenih držav je izbrala tudi The North American Trust banko za svoj depository. Poštna hranilnica Zedinjenih držav vlagala denar, ki ga dobi od vložnikov v slovensko banko, The North American Trust Co. Poleg tega vlagala v The North American Trust Co. svoj denar bančni oddelek države Ohio, šolski odbor Cuyahoga county, javna knjižnica v Clevelandu, mestna vlada. The North American Trust Co., je poleg tega v poslovni zvezi z Guardian Trust Co., enim najmočnejših finančnih zavodov v Zed. državah.

Direktorji in delničarji The North American Trust Co. so sami dobro poznani Slovenci, ki so s trudopolnim delom tekom dolgih življenjskih let se povzpeli do finančne moči, so premišljeni, gospodarsko p o d k o v a n i

ljudje, ki so tekom dolgih let svoje trgovine spravili do odličnega mesta, in so znali pametno gospodariti, in toliko bolj previdno in razumno gospodarijo s premoženjem, katerega so vložili naši delavci, trgovci, naša društva, v to slovensko finančno podjetje.

Rezervna zaklada The North American Trust Co., je primeroma bolj močna kot povprečna rezervna zaklada denarnih zavodov, za kar ima banka priznanje od države. Celo letos, v letu bolj počasnega poslovanja, je The North American Trust Co. položila v rezervo mnoge tisočake, ki dajejo nov kredit obstoju in varnosti tega odličnega denarnega zavoda.

Vsa ta navedena dejstva so nas napotila, da ponovno apeliramo zlasti na slovenska in hrvatska društva po državi Ohio in po sosednjih državah, da hranijo vse svoje društveno premoženje v The North American Trust Co., kjer so lahko prepričani, da je njih denar absolutno varen. Društva se prijazno pozivljajo, da na svojih sejah o tem razmotrivajo in stopijo v stik z vodstvom banke, ki jim bo prijazno in pošteno dalo nasvete in navodila. Velike slovenske bratske jednote in zveze imajo pri The North American Trust Co. silne stotisočake, in poslovanje je vselej vzorno, in ali ne sledi iz tega, da je The North American Trust banka enako pripravna in solidna za naša društva, da se poslužujejo te banke v vseh denarnih poslih. Nikdar ne bo dospela v javnost nobena tožba, da je denar zgubljen, ako boste imeli svoj denar v močni in zaupanja vredni The North American Trust banki!

Italija bo odpravila v pri- hodnjem letu 130,000 ton vojnih ladij

Rim, 19. avgusta. Da Italija hrani denar je sklenila laška vlada odpraviti 130,000 ton laške vojne mornarice, kar pomeni skoro eno tretino vsega laškega vojnega brodogoja. Stare vojne ladje bodo začeli odpravljati iz aktivne službe 25. avgusta. Ko bo ta program gotov, ne bo imela Italija nobene moderne oklopnice. Oklopnici Andrea Boria in Dullio, ki nositi po 22,500 ton, in katere so Italijani zgradili tekom svetovne vojne, bodo vrzene iz aktivnosti. Glasom washingtonske pogodbe ima Italija pravico vzdrževati 170,000 ton vojnih ladij, toda Italija jih bo vse odpravila in se držala načrta Italija poslala v pokoj tri težke križarke, 24 torpednih rušilcev in 12 submarinov. Vse te omenjene ladje so že precej zastarele. Italija bo po završitvi tega programa razdelila svojo mornarico v dva dela. V prvem oddelku bo sedem križark, vsaka 10,000 ton, z glavnim stanom v mestu Spezia, ki je stratežična točka, kar se tiče Francije. Drugi oddelk bo pa imel šest križark po 5000 ton, z glavnim stanom v Tarantu, odkoder Italija lahko pošlje brodogoje napram Jugoslaviji. Poleg tega bo imela Italija posebno brodogoje torpednih rušilcev na Jadranskem morju.

Znižane cene plina!

Nova bitka med mestno vlado v Clevelandu in med plinovno družbo, The East Ohio Gas Co. se bo pričela 7. septembra, ko bo državna utilitetna komisija v Columbusu zaslila zahtevo mestne vlade v Clevelandu, da plinovna družba nemudoma zniža cene plina za Clevelandčane za 10 odstotkov. V slučaju da mesto zmaga, si bodo Clevelandčani prihranili vsak mesec \$160,000. Mestna vlada trdi, da kompanija dela ogromne profite, izplačuje velike dividende, kljub temu pa računa iste cene, kot jih je računala v času največje prosperitete!

Listnica uredništva

John Trček, Collinwood. Nešteto krat smo že povdarjali, da "Ameriška Domovina" se tiska že ob 8. uri zjutraj, in da zadeve, katere dobimo isti dan po pošti, ne morejo biti priobčene isti dan v listu, kajti pošto dobimo šele ob 9. uri zjutraj. Tako važno zadevo kot je seja izvrševalnega odbora Slov. šole bi nam pač lahko prej poslali ali pa pravočasno vročili v uradu. Vedno je bolje, da se važne zadeve več dni prej oglašijo v listu, kot pa čakati na zadnji trenutek.

Klobase so 16c

V večerajšnjem oglasu poznane slovenske mesnice Matt Križman je bilo tiskano, da je funt svežih klobas po 18 centov. Popravljamo to v toliko, da je funt svežih, okusnih klobas pri Matt Križmanu po 16 centov. Poskusite jih!

Na operaciji

V University bolnici na Adelbert Road se je moral podvreči težki operaciji rojak Frank Skulj, 1410 E. 52nd St. Obiski za nekaj dni še niso dovoljeni. Starši omenjenega se nahajajo na 869 Rudyard Rd.

50,000 demokratov zbra- nih v Columbusu, da slišijo prvi govor Roosevelta

Columbus, Ohio, 19. avgusta. Tu je bila pravkar otvorena državna konvencija demokratov, katero bo v soboto počastil s svojim prihodom predsedniški kandidat demokratske stranke, guvernir Franklin Roosevelt, ki bo imel ob tej priliki v soboto popoldne ob 4. uri svoj prvi kampanjski govor. Nad 300 časnikarjev iz vseh krajev Zedinjenih držav je zbranih v tem mestu, da razposljejo govor Roosevelta svojim časopisom. Državna konvencija je bila danes otvorena z velikim navdušenjem, ko je zvezni senator Bulkeley odgovarjal Hcoverjevemu govoru in ožigosal do skrajnosti njegovo napačno naziranje glede prohibicije in depresije. Resolucijski odbor demokratske stranke države Ohio je šel potem k zasedanju in poročal platformo konvenciji. V platformi se demokrati države Ohio popolnoma strinjajo z narodno platformo demokratov, katero so odobrili v celoti, in kjer se zahteva absolutna in takojšnja odprava prohibicije. Demokrati države Ohio so danes prvič po dolgih letih edini med seboj in prepričani, da bodo zmagali. Nad 50,000 demokratov iz vse države Ohio je navzočih.

Lepi vrtovi

Najsibo naša slovenska koča še tako priprosta, toda nekaj jo krasi, po čemur se takoj pczna, da bivajo v okolici Slovenci. To je lep vrteček okoli hiše, poln zelenja, cvetja, grmičkov in dreves, trte ovijalke, bršljan in drugo zelenje. Že v stari domovini so preproste kmečke hišice krašile cvetlice, med katerimi sta imela glavno vlogo dišeči rožmarin in živo-rdeči nagelj, in ljubezen do cvetlic so presadili naši ljudje tudi v novo domovino. V kontestu, ki ga je vodil skozi poletje časopis "The Press" glede lepih vrtoev v mestu, je mnogo slovenskih odlikovancev, in med njimi so: Joseph Zele, 6502 St. Clair Ave., ki je dobil drugo nagrado, Mr. Karl Mramor, 1140 E. 67th St., ki je odnesel tretjo nagrado, dočim je v istem distriktu odnesel častno priznanje John Jakšič, 1045 E. 67th St. V enajstem distriktu so dobili častno priznanje Joseph Jevnikar, 14521 Saranac Rd., Mrs. Pauline Ozebek, 18005 Hillgrove Rd., Mr. John Lokar, 695 E. 162nd St., v petem distriktu pa je dobila častno priznanje Mrs. Mary Hrovat, 3553 E. 82nd St. Iskrene čestitke!

Smrtna kosa

V petek popoldne je preminul rojak Anton Masera, star 72 let, stanujoč na 1215 E. 61st St. Bil je samec. Tu zapušča Nečaka Josipa. V Ameriki je bival 32 let. Doma je bil od Gorice na Primorskem. Pogreb ranjkega se vrši v ponedeljek zjutraj iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi. Naj bo ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Mleko za otroke

V šolskem odboru je nastal nespornazum glede proste doba-ve mleka za sirotne šolske otroke. Eni so mnenja, da se mora dobiti denar iz davkov, drugi pa trdijo, da se naj nabere denar potom javnega zbiranja. Potrebuje se \$75,000 na leto za mleko za sirotne otroke.

* Umrla je žena predsednika poljske republike, Mrs. Mosicki, stara 62 let.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po ravnateljstvu: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 8 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pokiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 196, Sat., Aug., 20th, 1932

Vprašanje brez odgovora

V zadnji številki newyorške revije "The Nation" čita-
mo sledeče pismo uredništva predsedniku Hooverju:

"Herbert Hoover, ali ste začeli z umorom na debelo? Morite radi gladovanja, radi bolesti, ubijanja nad in duše?"

"Mi vprašujemo to, gospod predsednik, kajti ta strašna usoda čaka množico naroda, ki strada in poginja kljub vsemu bogastvu in obilnosti v naši ameriški zemlji.

"In za vse to pada sedaj polna odgovornost na vas. Kongres se je razšel, potem ko je odglasoval samo tristo milijonov dolarjev za nujno pomoč, in to samo za posamezne države, na vaše priporočilo. Nikogar ni v Zedinjenih državah, ki bi mogel tekom prihodnih pet mesecev sklicati kongres k zborovanju, razven vi, gospod Herbert Hoover.

"Dan za dnevom je eno mesto za drugim bližje bankrotu; dan za dnevom se v eni kot v drugi državi slabša splošni položaj. V vseh mestih so oblasti skoro izgubile vsako upanje, da bi mogle v bližnji bodočnosti pomagati onim, ki po nedolžnem stradajo in se tresejo od strahu, da lačni poginejo.

"Gospod predsednik, to je umor, hladnokrvn in nepotreben umor. To je veliko slabše, kot da bi te žalostne žrtve postavili pred strojne puške in jih postreljali, eno za drugo. Vsaka smrt radi lakote pada danes, koncem konca, na vlado Zedinjenih držav, in končno na vas, gospod predsednik, ki ste predstavitelj te vlade.

"Mož, žen, otrok, ki poginjajo radi pomanjkanja potrebne hrane, lahko vidimo vsak dan večje število okoli nas. In odgovornost pada na vas, ne samo iz vzroka, ker ste se kot oseba, od prvega dneva, ko je nastopila depresija, protivili vsaki vladni podpori, ne samo za to, ker ste predsednik, pač pa tudi za to, ker ste osebno prepričani, da je boljše, da nekdo od lakote pogine, kot da bi mnogoteri drugi izgubili svoje dostojanstvo in karakter s tem, da se jim deli miloščina.

"Gospod predsednik, vi, ki živite v Ameriki, prav gotovo ne veste, kaj se vse godi v Ameriki v teh časih. Ako bi vedeli, dasi je vaša dolžnost to vedeti, tedaj bi postopali gotovo drugače. Ali vam je mogoče znano, da ne stradajo samo poedinci, pač pa da stradajo cele množice? Ali ste bili kdaj v velikih ali manjših mestih, na oddaljenih in samotnih krajih, na nepristopnih in ločenih prostorih, kjer so se zbrale v stotisočih žrtve depresije, postavile si svoje koče, kjer hirajo in stradajo, potem ko so bili vrženi iz stanovanj? Ali vam je znano, da so vse te naselbine dobile značilno ime "Hooverville"?

"Mi vam stavimo to vprašanje iz vzroka, ker ste v eni izmed svojih izjav, ki je prišla v javnost dne 17. julija, in za katero izjavo ste izrecno naročili, da pride v časopise, pokazali, da vam je popolnoma nepoznano stališče današnje Amerike, da vam nikakor ni znano, kaj se vse godi danes pod zastavo, katero vrhovni čuvar in branitelj bi morali biti vi!

"Vi ste priporočili kongresu, in na vaša iniciativno je kongres naredil postavbo, s katero ste pooblašča ustanovitev Reconstruction Finance Corporation, in glasom katere postavbe naj omenjena korporacija da tristo milijonov dolarjev predstojnikom onih držav, ki nikakor ne morejo več skrbeti za svoje lastne ljudi v njih življenju in bivanju.

"Ob istem času ste izjavili, da se je ta postavba naredila iz vzroka, da se preskrbi, da v Ameriki tekom prihodnje zime nikomur ne bo treba stradati ali zmrzovati. In pristavili ste še zraven, da se ta posojila podelijo le na temelju sigurnih dokazov, da so posojila v resnici potrebna.

DOPISI

Cleveland (Newburg), O. — Sme se reči, da na žeganju je bilo prijetno, samo streljali z možnarji nismo, drugače pa vse, kakor nekdanj v starem kraju. Vse je bilo praznično v zastavah; iz zvonika nas je poglano umetno pritrkavanje čez široko morje, tja v prelepo Slovenijo. Popoldne smo pa nedaljevali v Maple Gardens. Kljub slabim časom se je udeležilo še dosti ljudi. Podružnica št. 15 SZZ je imela svojo kempno. Naj bo tem potom Mrs. Kic in njenim sodelavkam izrečena najlepša zahvala. Gotovo bo občinstvo njim hvaležno se odzvalo, kadar one kaj priredijo.

Nekateri so rekli: "Letos je bilo pa res prijetno na žeganju!" Tisti, kateri niste imeli priložnosti minulo nedeljo udeležiti se, razveselili se in pozabiti za par ur Hooverjevih počitnic, imate pa v nedeljo isto priliko. V nedeljo pa priredi naša Mladinska godba svoj iz-

ca Mr. Anton Strainerja na 80. cesti. Koliko bo daril, ne vem, ker jih je toliko, da vseh nisem mogel prešteti.

Ne zamudimo prilike, kjer se lahko nekaj dobi zastoj. Vsakdo pa mora vabilo prinesiti seboj. Za plesalčine pa bo igra-

DVAJSET LET MED CLEVELANDSKIMI SLOVENCMI

Piše J. J. Oman

Čas je božji voz, ki leti neprenehoma naprej in ne počaka nikogar ampak nese seboj vse, kar je na svetu.

Nisem mislil tako dolgo prenehati s temi spomini. Pa čas je hitel med tem, ko sem šel pogledat svoj rojstni kraj, da se tam v hladni Minnesoti pri sv. Stefanu, pri svojem nekdanjemu župniku, Father John Trobcu, malo oddahnem, ter obiščem gomile svojih roditeljev in drugih sorodnikov, kateri že počivajo tam. Večkrat sem bil med tem že vprašan, čem sem kar nenkrat vse svoje spomine pozabil. Ne, nisem pozabil, pač pa sem še tu in tam pogledal v svoje zapiske in tako obnovil spomin na dogodilja, ki bi bili drugače morda izostali.

Zadnjič smo šli na krstijo. Marsikaj se še dalo glede teh omeniti. Ne smem pa biti preobširen. Omenim le eno slabo navado, katero imajo nekateri starši in ta je: s krstam odlašati.

Prišel je oče napovedat krst za nedeljo. "Kako bo otroku ime?" Navada je namreč, da se izpolni listek v župnišču z vsemi potrebnimi podatki za krstno knjigo. Le dan krsta se za piše v cerkvi ob priliki, ko je otrok krščen.

"Otroku bo ime Franc, Jožef," se odreže oče ponosno.

"A tako. Cesarjevo ime mu boste dali. Dobro. — Kdaj pa je bil rojen?"

"Rojen je bil pa pred štirimi tedni. Glih večeraj je bilo štiri tedne kar smo ga dobili."

"Štiri tedne! Kje ste pa bili tako dolgo z njim?" odgovorim precej osorno in ga pogledam naravnost v oči. "Kaj ne veste, da to ni prav, otroka držati brez krsta tako dolgo? Kaj pa če bi bil otrok zbolel in umrl?"

"O, če bi bil bolan, bi ga krstili že poprej. Cakali smo pa zato, ker je bila mati v postelji."

"Kaj za to. Saj matere ne boste prinesli h krstu ampak otroka. Otroka držati doma brez krsta je nevarno. Komaj je par mesecev tega, odkar se je pripetil slučaj, da so starši zvečer zdravega otroka položili spat, zjutraj pa so mrtvega našli v postelji. Otrok je bil star že dva tedna in še ne krščen. Kdo bo odgovoren pred Bogom za to dušo, ki je za vedno pahnjena izpred božjega oltarja in to po krivdi staršev?"

"Ja, to je res. Toda nekateri pravijo, da je otrok bolj brihten, če je pozno krščen."

Ta odgovor je prišel od očeta, kateri se je ponašal, da je svobodomiseln in ne veruje nič. Je za pograbiti človeka in prav s slastjo bi mu vrgl črninik v butico, če bi bilo upati, da se zaženje, ki zavzema mesto možgan v glavi, presuje kam globokeje doli. Resnica pa je, da kjer manjka prave vere, tam je praznoverja polno. Faktično pa je že marsikateri slovenski otrok umrl brez krsta zaradi nepotrebne odlašanja s krstom.

POROKE

"Človeku ni dobro biti samemu," tako je rekel Bog Adamu v raju. Naredil mu je tovarišico Evo in od takrat — tako pravijo skoraj vsi Adami — je prišel ves "trubel" na svet. Seveda jim nihče ne verjame. Če bi bilo to res, da je z Evami tak križ, potem bi si nihče ne iskal druge, ako prvo izgubi. Slišal sem pa še kot otrok, da mož, ki ženo izgubi pri pogrebu, stopi na najvišji grob, zato, da bi tem bolje videl po ženskah. Toraj je vse govorenje zoper uboge Eve brez pomena in more že

la izvrstna godba. Bodimo prepričani, da naši mladi godbeniki bodo imeli večje veselje za učenje, ako bodo videli veliko udeležbo.

Pozdrav vsem in na veselo svodenje v nedeljo popoldne v Maple Gardens. J. Resnik.

in jim bo kuhala. Prišli so in Jera je kmalu imela več dela v mestu in v hiši, kakor ga je imela kdaj doma na polju. Sprva je sicer tožila, končno pa se je privadila in mesto, da je bila po-

JUGOSLOVANSKI PROGRESIVNI KLUB

Euclid, O.—Ker že precej časa nisem čital kakega dopisa od članstva Jugoslovanskega progresivnega kluba, sem se jaz namenil napisati nekaj vrstic. Lahko bi si eden ali drugi mislil: kaj je vendar s tem klubom v Euclidu, ki je tako utihnil? Tudi meseca julija nismo imeli redne mesečne seje. Zato sem se namenil nekoliko pisati, da ne bo kakšnega nepotrebnega mnenja in govorjenja.

Torej Jugoslovanski progresivni klub je še vedno na isti podlagi, kakor je bil. V članstvu še vedno napreduje in ravno tako tudi z blagajno. Vsi člani in članice veste, da smo imeli vse redne mesečne seje do sedaj v Strumblovih prostorih na Bliss Rd. Sedaj so pa razmere prišle tako, da bomo imeli za mesec avgust redno mesečno sejo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Ta seja se bo vršila 26. avgusta in zapomnite si vsi člani in članice, da bo seja v Domu na Recher Ave. Seja se prične točno ob osmih zvečer.

Prav vljudno ste vabljeni vsi člani in članice tega kluba, da

par letih nazaj v starem kraju, je še danes tukaj, sicer že kot stara mati, ki dan za dnem pripoveduje svojim vnukom o lepem starem kraju.

(Dalje prihodnjic.)

se vsi udeležite te seje. Za rešiti imamo več važnih točk. Če je mogoče, naj pripelje vsak član po enega novega kandidata. Vemo, da je še nekaj Jugoslovancev v Euclidu, ki niso še člani Jugoslovanskega progresivnega kluba. Priporočal bi, da vsi, ki so izpolnili 21. leto, moški in ženske, naj bi se priklopili temu klubu. Potem bi se lahko reklo: vsi za enega, eden za vse. Potem bi res imeli pravo moč.

Vsem je znano, da Jugoslovanski progresivni klub je gospodarski klub. Ta klub ni politični, ampak se poteguje za pravico in delo in napredek vseh Jugoslovancev v Euclidu. Kadar je pa treba oddati glasove pri volitvah, se članstvo skupno pogovori, kaj je boljši in koristno in se tako napravi, kakor večina odobri.

Torej se vsi udeležite seje 26. avgusta v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Pozdrav vsem članom in članicam, listu Ameriški Domovini pa želim mnogo novih naročnikov in veliko uspeha.

Andrej Werlič, blagajnik kluba.

NEKAJ NOVIC IZ GIRARDA

Girard, O.—Pred nekaj dnevi je posetil našo naselbino dobro poznani rojak iz Clevelanda, Mr. Mihael Telich. On je zastopnik Sun Life Assurance Co. of Canada. Mudil se je tukaj po uradnih poslih, da naš narod seznanj v poslovanju te velike korporacije in pa o ugodnosti zavarovanja, katerega ta zavarovalna družba nudi novo pristoplim članom. In res se je uspeh takoj pokazal, ko je Mr. Telich kot zastopnik v našem jeziku raztolmačil pomen zavarovanja, se je takoj prijavnilo več novih članov, ki so se zavarovali pod ugodnimi pogoji. Mr. Telich je bil gost hiše Mr. Cekuta, Anton Selaka in pa pri nzs. Jako pohvalno se je izjavil o naši naselbini in pa gostoljubnosti naših rojakov. Obiskal nas bo zopet v kakih treh tednih in takrat bo zopet več novih članov.

Soproga našega councilmana Mr. Cekuta je že toliko okrevala od težke operacije, da se zopet giblje po zelenem vrtu in kakor izgleda, bo zopet kmalu popolnoma zdrava in vesela v družbi, kar ji vsj iz srca želimo.

Naš tajnik, Mr. Frank Gantar, od društva št. 42 SDZ je hudo zbolel. Želimo mu vsi skorajšnega okrevanja.

Louis Knaus je bil zopet obdaren z drugim novorojenčkom. Mati in sinček sta zdrava in tako bo zopet en član več za Slovensko Dobrodelno Zvezo. Iskreno čestitamo!

Pred par dnevi sem se mudil v slovenski naselbini Bessemer, Pa. Rojčki so mi povedali, da ne morejo pozabiti slik, ki jih je kazal Mr. Grdina. Tudi mnogo Američanov se je izjavilo, da bodo povabili Mr. Grdino, da bo kazal slike pod avspicem Buster kluba v Bessemerju, ker bi radi videli slike iz naše lepe domovine. Tukaj je dokaz, kaj slike pomenijo za narod.

Ravno danes smo prejeli poro-

Nemske žene se morajo dostojno oblačiti

Berlin, 18. avgusta. V Nemčiji se ženske ne bodo več udeleževale takozvanih "kontestov lepotic," kot je to navada v drugih deželah. Tudi so oblasti začele postrani gledati pomanjkljivo obleko kopajočih se. Vlada je pravkar izdala ukaz, ki prepoveduje nastop v gledališčih ali javnih prostorih nagih ali za silo oblečenih žensk. Ta ukaz se tiče tudi privatnih klubov. Zadeva je to, pravi vlada, ki se tiče časti in morale nemških žensk.

čilo, ki ga je prinesel list iz Hollywood, Citizen News, o naši rojakinji Miss Mary Mele. Ta je prispela pred par leti iz Egipta v Ameriko in se je nastanila pri svoji sestrični v naši naselbini, pri Mrs. Ramovš. Bila je zaposlena v naši tovarni do zadnje pomladi. Doma je iz Cerknice pri Rakeku. Pred tremi meseci je zapustila našo naselbino in se podala v Hollywood. Gori omenjeni list poroča, da je nastopila v Zalks domu v španski ciganski noši in zapela več pesmi s sijajnim uspehom. List poroča, da je dosegla velik uspeh. Mogoče bomo še čuli o tej naši Slovenski. Čestitamo ji na njenem uspehu. Toliko za danes. Pozdrav!

John Dolčić.

Dnevna vprašanja

1. V katerih krajih je prezadnjo nedeljo divjal silen tornado?
2. Koliko kraljevin je danes še v Evropi?
3. Kaj je glavno mesto kraljevine Albanije?
4. Kje se nahaja gora Matajur?
5. Kdo je general Sanjurjo?
6. Kaj je Versailles?
7. Kaj je Sans-Souci?
8. Kaj je Schoenbrunn?
9. Kaj je Goedoello?
10. Kje se nahaja reka Tisa?

Odgovori na vprašanja

1. Ob morskem obrežju države Texas, nekako 100 milj v okolici Galvestona.
2. Enajst, in sicer Anglija, Belgija, Jugoslavije, Italija, Albanija, Romunska, Bolgarska, Nizozemska, Danska, Švedska in Norveška.
3. Tirana.
4. Med Vidmom in Čedadom, v Beneški Sloveniji.
5. Španski general, ki je pred nekaj tedni skušal strmoglaviti špansko republiko in je bil vjet od vladnih čet.
6. Predmestje Pariza, kjer se je nahajala svoje dni kraljeva prestolnica francoskih kraljev, in kjer je bila podpisana mirovna pogodba po svetovni vojni?
7. Sans-Souci je ime lovskega gradu bivšega nemškega kaiserja, v bližini Berlina.
8. Schoenbrunn je bilo poletno letovišče avstrijskih cesarjev.
9. Goedoello je bil kraljevi grad na Ogrskem, kamor so zahajali avstrijski cesarji.
10. Na Ogrskem.

Če verjamete al' pa ne.

"Oh, kako sem jaz zaljubljen v Marjančo! Saj kar gorim! En poljubček od nje, pa bi bil ob pamet!"

"No, saj se vedeš tako, kot bi te bila že davno poljubila," pripomni prijatelj.

"Ko smo zadnjič igrali Dimeža, sem jaz tako spretno igral, kot bi bil v resnici umrl in je radi tega eden med občinstvom omedlel."

"Kdo pa je bil ta?"
"Nekdo, kateremu sem dolžan deset dolarjev."

Pred leti so prodajali čisto male gramofonske plošče. Tako pride v trgovino ženska in bi rada kupila eno tako malo ploščo.

"Kaj pa naj bo na plošči?" vpraša prodajalka. "Ali bi radi pesem, ali godbo?"

"Je vseeno kaj je na plošči. Veste, ena taka plošča ravno tako dolgo igra, da so jajca na mehko kuhana in se po tem ravnvam."

"Janez švelc, jutri boste spuščeni na svobodo; svojo kazen ste prestali," reče jetniški ravnatelj kazencu.

"Oh, gospod ravnatelj," zajamra kazenec, "kaj sem vam pa napravil, v čem sem se pregrešil, da me hočete v teh slabih časih postaviti na cesto?"

"Ej, kako si pa danes vesel! Kaj se ti tako dobro godi, ali kaj?"

"Veš, ravno prihajam od zobozdravnika."

"In tega se tako veselíš?"
"Aha, zobozdravnika namreč ni bilo doma; odšel je na počitnice."

"Možak je šel k vedeževalki, da mu bo prerokovala bodočnost. Sreča ga prijatelj in ga vpraša, kaj mu je vedeževalka prerokovala."

"Veš, kar žalosten sem. Vedeževalka je rekla, da bom prišel v ječo radi poverbe večje vsote denarja."

"Beži, beži, to so prazne flauze! Kako boš pa poveril denar, ko ti ga pa nihče ne zaupa!"

"Obtoženi ste, da ste ukradli sto dolarjev. Ali želite imeti zagovornika?" vpraša sodnik obtoženca.

"Ne, ne maram nobenega advokata. Tistih sto dolarjev bom raje sam spravil."

V trgovino, kjer so prodajali radio aparate, pride ženska in pravi:
"Radio aparat bi rada kupila in sicer na odplačila."

"Dobro, dobro," pravi trgovec. "Ali nam morete dati kako priporočilo, da se lahko zanese-mo na vas, ker vas osebno ne poznam."

"O, to pa čisto lahko. Kar vprašajte pri trgovcu, kjer sem kupil prejšnji radio aparat. Tam vam bodo rade volje potrdili, da ni bilo niti najmanjše praske, ko so vzeli aparat nazaj."

V neki dvorani se je vršil politični shod. Nekdo je predstavljal rane govornike. Stopi pred občinstvo in začne s povzdignjenim glasom:

"In sedaj vam bom predstavil mož, katerega ne pozna samo naše mesto, ampak vsa dežela. Da, ne samo vsa dežela, ampak njegovo ime je znano po vsem svetu. Ni je hiše, kjer se ne bi izgovarjalo njegovo ime z vsem spoštovanjem. Njegovo ime je znano v najoddaljenejši gorski koči. Ni ga tukaj človeka, ki bi ne vedel njegovega imena. To je gospod . . . gospod . . ."

Govornik se obrne do tega slavnega moža in ga natih vpraša:

"Oprostite, kako za vraga je že vaše ime?"

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.

J. D.

Da se ne pozabi, moram omeniti, da se je iz našega kluba izluščila ekspedicija, ki je šla na svojo roko v Pennsylvanijo in West Virginijo, da zaara nekaj medvedov in srnjakov za zimsko lovsko sezono. Izbrali si bodo najboljši živali in jim privezali na repe pangelčke, da jih bodo pri lovu decembra meseca lažje spoznali. Tako se govori! Do takrat se bodo zverine še malo opasle (in jagri tudi) in za lovsko večerjo bomo imeli na mizi fino pečenko.

Ti naši slavni jagri so: Jože Mlakar, Krist Mandel, Jože Zabukey in Tone Prijatelj. Zapopasti pa ne morem, da niso raje krenili na levo proti Kanadi, kjer se dobi žival in pišča. Pa menda našim fantom ni za piščo! Khm!

Zadnje nedeljo so imele članice Good Time Hunting kluba izlet na Tone Satkovičovo farmo, ki je oddaljena 30 milj od njik. Ko sem na povabilo vprašal Klausovko, kje je ta farma, mi je razložno povedala, da ni, da bi moral vse vedeti. Lepa beseda!

Naša slavna jagra, Tone Baraga in Tone Tomazič, sta se srečno vrnila nazaj. Ali pa so ju poslali? V par tednih bosta prišla toliko k sebi, da se bo lahko pomenilo z njima. Zaenkrat sta še napol "Pri Petru" v žirovnic, ki toči najboljšega. Kakor sem slišal, mi je Tone Baraga prinesel pristne krivice za spomin, da bom klical na korajžo zavjace, kadar bom šel na lov. Zabahvil se bom potem, ko bom imel "aufbiks" za klobukom, prej pa ne.

Naši predsednik je dovolil, da se vrši 31. avgusta "zastoj piknik" za naše člane in njih družine na Močilnikarjevih farmah. Takrat bo prvič paradiral novo zelje v kastroli, v katerega bo ponizno stopil mlad prešiček in konstruček s sodelovanjem okusnega krompirja. Za oficijelne kuharja je potrjen Jože Kozelj, ki je edini to stran Atlantika, ki zna tako rihto za jagre prav napraviti. To se vrši na sredo in kdor je pameten, ne bo od nedelje poprej ničesar vzela sebi. Skoda je dobrih telesnih del, da bi vsega hudega konec jemala. Torej v sredo 31. avgusta na strelišče! Tudi shority Legan naj pride, ker potrebujemo kol, da bomo obesili kotel nanj.

Rainbow Hunting & Fishing Club

(Pisec LOUIS HOČEVAR)

Prihodnjo nedeljo, to je 21. avgusta, se bo vršila tretja tekma v streljanju na lončene globe, med Euclid Rifle klubom, St. Clair Rifle klubom in Rainbow Hunting klubom. Na tej tekmi se bo odločilo, kateri izmed gorimenovanih klubov bo nosil fano v tej sezoni. Kar se tiče našega kluba, mislim, da bomo bolj pri koncu držali. Ampak nam je vseeno, če držimo prvi ali pa zadnji konec. Tako je Rudy Novak je rekel pri zadnji tekmi, ko je zbil enega izmed 25 golobov.

Torej prihodnjo nedeljo vabi naš klub Euclid Rifle in St. Clair Rifle klub, da se udeležita tekme v polnem številu in tudi prijatelji jagrov so vabljeni, da nas pridejo obiskat. Kar se tiče kantine bo dobro založena. Streljanje se prične v nedeljo ob dveh popoldne na Tishlerjevi farmi v Randall, O.

Izid zadnjega streljanja:

Novak R.	21
Kic	14
Miller	19
Glavič J.	23
Glavič F.	20
Hočevnar	17
Fortuna	15

Vršila se je bitka med vsemi tremi lovskimi klubi. O tem ne bom pisal, ker: kar je, je! Samo to se mi zdi zamalo, ko me je po tekmi Gorjanc spremljal razjarjeno grlo z ječmenovcem, da se mi je takoj zaletelo. Zaigral je in zapel tisto: Pogledaj čez jezero . . . in to tako z milim glasom, da bi se bil gotovo zjokal, če bi jih bil še par spil. Ze tako sem bil žalosten nad porazom našega kluba, potem mi gre poštanja pa še na srce pihat ganljivo pesem! Zato ga pa tudi nisem tretal, prav mu je!

Ampak v nedeljo 21. avgusta je še en dan! Takrat se zopet udarimo vsi trije klubi in sicer na strelišču Rainbow Hunting kluba, to je na Fisherjevi farmi v Randall, O. Na farmo se pride takole (če ste trezni): Vozite doli po Richmond Rd. Na desno ob potu boste videli Warrenville bolnico, kamor bomo prišli v par tednih, če se Hoover ne poboljša. Tam boste lahko videli, kje boste pasli krave, če boste slučajno tje poslani. Potem vozite kar naprej kako miljo, dokler je namreč še kaj Richmond Rd. poti. Potem pa ne vozite več naravnost, ker boste zavozili v graben, ampak zavijte na levo in vozite kakih 200 korakov (z avtomobilom je malo manj) in zapeljite na prvo farmo na desno roko. Tam bo gotovo kako znamenje, ki nam bo kazalo, da smo na pravem kraju. Morda bo Fortunatov klobuk, ali Kicova fajfa ali Rudy Novakove klobase. Bomo že videli.

Torej naši fantje, kar vas je še v Clevelandu v teh časih, pridite v nedeljo na Fisherjeve farme, da se še enkrat udarimo!

Izid zadnjih treh streljanj:

Tomežič	16	17	18
Dolenc S.	16	17	18
Prah	18	15	19
Sepič	16	18	17
Jerič	17	15	16
Jerman	13	12	11
Marn	15	16	21
Mandel	18	20	19
Bruss	15	13	12
Dolenc J.	20	20	15
Mlakar	19	21	18
Zabukey	18	17	16
Janževič	18	17	16
Klaus	14	13	12
Leonardi	19	24	23
Ogrin	17	16	15
Lipovec	11	10	9
Podpadec	17	18	17
Baraga	18	17	16

Jazbec 18

Russ 20

Piknik Zarjanov

Cleveland, O.—Jutri popoldne vas vabijo člani pevskega zbora "Zarje" na njih piknik na prijazne Močilnikarjeve farme.

Zbor se sedaj pripravlja na uprizoritev opere "Marta." To zahteva mnogo truda in veliko stroškov. Ako se bo občinstvo v velikem številu udeležilo piknika, se bo lažje krilo velike stroške opere, obenem pa imate tudi razvedrilo. Na pikniku bo obilo zabave, kot ples, petje itd. Za ples igra Jack Zorc orkester. Truk bo odpeljal izpred S. N. Doma na St. Clair Ave. ob eni uri popoldne.

V slučaju slabega vremena, se bo vršila zabava v spodnji dvorani SND. Vhod pri stranskih vratih.

Rojaki iz Clevelanda in okoliče, pridite v velikem številu! Pokažite, da upoštevate kulturno delo, ki ga vrši zbor Zarja. Nasvidenje!

Jos. Birk, tajnik Zarje.

Naročite se na dnevnik Ameriško Domovino!

Iz domovine bratov Hrvatov

—Za novega zagrebškega župana je imenovan dr. Ivo Krbek, za podžupana pa Jakob Pavlin. Dosedanji podžupan Artur Mahnik je razrešen dolžnosti. Izmenjani so tudi nekateri občinski svetniki.

—Stoletnico ilirskega prepoda in 60 letnico smrti Ludovika Gaja so proslavila vsa hrvatska in katoliška društva v Krapji dne 30. in 31. julija.

—Delavska stanovanja dobe samo delavci. Zagrebška mestna občina je zgradila sedaj svojo sedmo trinadstropno hišo v Cankarjevi ulici, namenjeno zgolj za delavska stanovanja. Ta hiša, kakor so bile tudi druge te vrste, je zgrajena iz fonda, ki ga je dalo na razpolago ministrstvo za socialno politiko za zgradbo delavskih stanovanj. V prvi vrsti pa je bila ta hiša zgrajena z dohodki, ki jih je že doslej dalo prvih 6 hiš. V novi hiši je 16 stanovanj. Vsako stanovanje je iz dveh sob, kuhinje, kopalnice in drugih pritliklin. Dne 27. julija so oddajali stanovanja. Stanovanja, ki gledajo z okni na ulico, so oddali po 420 Din na mesec, stanovanja pa, ki gledajo na dvorišče, in pa stanovanja v pritličju, so oddali po 370 Din. Še enkrat pa je treba omeniti, da stanovanje ni dobil nihče drugi, kakor samo delavci.

—400 letnica mošeje. V Sarajevu stoji ena najlepših muslimanskih molilnic, ki se imenuje po svojem ustanovitelju Husrev begova džamija. Zgrajena je bila pred 400 leti. Muslimani hočejo ta jubilej slovesno praznovati.

—S primanjkljajem 2,450,000 je zaključil preteklo leto Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Sarajevu. Delodajalci dolgujejo uradu 10,100,000 Din.

—Tovarna nogavic "Silk" v Zagrebu izkazuje ob glavnici 1,500,000 Din za preteklo leto 120,000 Din čistega dobička.

—Prvo tovarno klobukov so otvorili te dni v Banjaluki.

—Tiskarski štrajk, ki je nastal na Hrvatskem zato, ker so podjetniki hoteli znižati oseboj plače za 10 odstotkov, je končan. Ostane vse pri starem.

—V hrvatski Požegi je umrl vrli mož g. M. Kuntarič, ravnatelj gimnazije v pokouju.

—Za 44 milijonov Din rib so vlovili preteklo leto v jugoslovanskem Primorju.

—Slovensko prosvetno društvo "Triglav." Pred dobrim mesecem so si Slovenci v Karlovcu, kjer jih je okrog 4000, ustanovili svoje društvo pod imenom: Slovensko prosvetno društvo "Triglav." Do danes je včlanjenih že nad 100 članov. Društvo ima društveni mešani pevski zbor s 42 pevci in pevkami, ter ima redne pevske vaje trikrat na teden. Društvo dobiva tudi že nekaj časopisov in v kratkem se bo uredila knjižnica. Pripravlja se na skorajšnji nastop.

—90 procentov pridelka je uničila toča v nekaterih krajih severne Dalmacije.

—Bosanske slive letos izredno dobro kažejo. Po dosedanjih računih bo znašal letošnji pridelek okoli 12,000 vagonov suhih sliv in 2000 vagonov suhih češpelj. Letina bo torej tako dobra, kakor je bila ona v letu 1908, ki je bila ena najboljših, kar jih pomnijo ljudje.

—Roparski umor zaradi starih dinarjev. V Kostajnici na Hrvatskem so roparji predminulo noč vdrli v stanovanje 66 letne železničarske vdove Rozalije Feldhofer, jo devetkrat zabodli z nožem in mrtvo oropali. Zjutraj so sosedi slišali jokati triletnega vdovinega vnuka Viktorja, prišli k oknu in ga tolažili češ: "Sej pride babica kmalu iz cerkve!" Dete je nato začelo pripovedovati, kaj je videlo ponoči, na kar so sosede vdrli v stanovanje in našli grozno razmesarjeno vdovo. Zandarmeri-

ja je nemudoma začela zasledovati zločince in jih s pomočjo izvežbanega volčjaka še tisti dan izsledila in prišla. Bili so to 22 letni Jovo Miljković iz Lekaulice pri Dvoru, Milan Čorić in Jovo Črnobruja, vsi že znani zločinci, ki so dejanja priznali. Izjavili so, da so umorili vdovo, ker so slišali, da hrani doma 50,000Din, v resnici so pa našli samo štiri dinarje. Morilci so bili izvršili skupaj že več drugih zločinov.

MESTNE VESTI

Baker — bartender
Eden najbolj odličnih Amerikancev v današnji Ameriki je gotovo Newton D. Baker, bivši župan mesta Cleveland in vojni tajnik tekom svetovne vojne. Ker se ga je iz gotovih republikanskih krogov napadlo, da je neprijazen unijskemu delavstvu, se je oglasil te dni Ralph Hoys, bivši njegov tajnik, ki je izjavil, da je Baker član unije, in sicer se nahaja v uniji — bartenderjev. Dasi Baker osebno ne pije, pa so ga bartenderji v Clevelandu tako spoštovali radi njegove pravičnosti, da so ga imenovali — častnim članom unije natakarjev opojnih pijač! Enough said!

Nova tovarna
V ponedeljek se bo vršila slovesna otvoritev nove ogromne tovarne American Addressograph-Multigraph Co. na Babbitt Road v Euclidu. Tovarna je veljala \$2,000,000. Proslava se bo vršila tri dni. Tovarna je imela manjše prostore prej na 40. cesti, a končno je kompanija sklenila preseliti svoje delavnice tudi iz Chicage in jih združiti z onimi v Clevelandu. Tovarna zaposluje sedaj 1300 mož, in ko se uravnajo časi, bo v njej delalo 4000 mož.

Mnogi ropi
Včeraj so bile izropane sledeče trgovine: Gold Medal Ice Cream Co., 6511 Selma Ave. za \$700.00, Tom McAnn prodajalna čevljev, 508 Euclid Ave., za \$130.00, Berman Auto Wrecking Co., 2305 E. 55th St. \$70.00. Vsi ropi so se pripetili tekom dneva v trgovinah, kjer so bili ravzoči številni odjemalci in prodajalci.

Številne žrtve
V Clevelandu je letos utonilo za 30 oseb, kar je nenavadno visoko število ako pomislimo na primeroma malo nevarnost, ki preti kopalcem.

Betty Gow, bivša Lindberghova strežnica, ki je stopila z ladje na Anglškem. Betty je bila nekaj časa na sumu, da je bila soudeležena pri odplelavi Lindberghovega otroka.

DR. FR. DETELA:

HUDI ČASI

"Tu je moja roka," je dejal Apert. "Prepričali ste me. Doler traja mir, pustimo ljudi pri miru! Brez zamere!"

"Nič zamere. Če ne pridete več ljudi begat, bodi vse pozabljeno. Hujskanja pa ne trpim več." — S kislim smehom na ustih se je poslovil Apert, vesel, da je dobro opravil, in hud na župnika, ki se mu je bil tako porobu postavil.

Birk je bil šel medtem z novimi znanci po konja. Pripovedovali so mu gredeč svoja junastva, izvršena po raznih kmetških hišah in župniščih. Sinur pa je godrnjal vso pot, zakaj ne bi uderil sedaj na Francoze, ko sta jih komaj dve kompaniji v mestu in so meščani nanje hudi; taka prilika da se ne vrne več, komisar Apert da je strahopetec. Popraševal je tudi, če je ostala francoska vojna blagajna v prošnji in če prenočuje vojaški poveljnik vedno v mestu. Medtem je prišel Apert; tudi temu je začel navdušeno opisovati preugodno priliko, ki bi se ne smela zamuditi. Apert ga je zavrnil, naj potpi, in hitro zasedel konja, da se je ognil daljšemu razgovorjanju.

V mraku sta jezдила Apert in Birk domov in oba molče premišljevala dogodke prošlega dne. Birku se je dozdevalo Apertovo počenjanje smelo in skoro brezvestno; Aperta pa je jezil župnikov ugovor in Sinurjevo prigovarjanje.

"Sedaj pa se gremo zopet za Francoze navduševati," se je posmejal naposled komisar.

"Jaz se Vam čudim," je dejal Birk polglasno.

"Kdor je pameten," je razlagal komisar, "ta misli na prihodnje dni. Meni je treba francoskega navdušenja, da se mi ne zameri avstrijsko domoljubje, in narobe."

"A kaj Vam gre pravzaprav od srca?"

Apert se je zasmejal in opomnil, da je srce vedno slab politik, ki ga ni poslušati.

Prišla sta v mesto, ko se je ravno pripravljala mestna godba, da zagode podoknico francoskemu oblastvu. Po trgu se je šetala velika množica praznično oblečenih ljudi, ki so prišli poslušat. Menili so se o prestanih stiskah in se smejali; ta in oni se je spomnil zaprtega Gregoriča in ugibal, ali mu bodo izpregledali kazni ali ne.

"Kakih par sto frankov bo plačal," je dejal eden.

"Naj plača; saj ima!" je pristavil drugi s tisto ljubeznivostjo, ki je človeški naravi prirojena.

VII.

Svetovalec Gregorič je sedel zaprt v pritlični sobi z omrežnim oknom pri okrožnem glavarstvu; njegova žena pa je tekala v bridkih skrbah od glavarja do vseh treh kanonikov—prošta takrat ni imela novomeška prošnja — od francoskega tajnika do mestnega župana in do drugih veljakov in prosila za svojega moža. Tolažili so jo, naj se nikar ne boji, in ji obetali pomoč.

Zatožen je bil Gregorič pred vojnimi sodiščem, da je rušil javni red, hujskal k uporu in prikrival strelsko orožje. Preiskovanje se je pričelo in klicale in zasliševale so se priče proti njemu. A največ teh prič ni nič slišalo, nič videlo; vse so se sklicevale na policajja Jerneja Korenčka. Tako je prišel ta v veliko stisko, in slaba vest ga je gonila po mestu od hiše do hiše zatrjevati, da ni on nikdar nič govoril proti Gregoriču; če bi bil pa vendarle kaj govoril, da on sedaj vse prekljuje. Prosil je, naj se tako izpove, da ne bosta cba, on in Gregorič, po nedolžnem trpela. Nekatere je premlinil; drugi so ga grdo za-

vračali. Korenček je moral iti za pričo. Vprašan, ali je res govoril, da je videl Gregoriča, ki je pribijal hujskajoče pozive, je jel tajiti; a ko so ga priče na laž postavile, je priznal, da je pač govoril, a da se je lagal, in da je bil tisto noč tudi pretemno, da bi bil mogel koga videti. (Dalje prihodniji.)

DNEVNE VESTI

Bivši kajzer je zopet v mlitosti Anglije

London, 17. avgusta. V register lastnikov najvišjega angleškega reda "Husband Order" je bilo zopet vpisano ime bivšega nemškega kajzerja in njegovega sina. Ime je bilo izbrisano iz registra takoj ob izbruhu vojne.

Bomba v gledališču, 17 ranjenih

Tarrytown, New York, 18. avgusta. 17 oseb je bilo ranjenih v divjem begu iz gledališča v tem mestu potem ko je eksplodirala blizu odra bomba. V gledališču se je nahajalo 1,500 oseb, ko je naenkrat zbruhnil plamen, potem je pa počilo.

V Berlinu se veselijo radi govora Hooverja

Berlin, 18. avgusta. Opazke, katere je naredil predsednik Hoover v svojem govoru glede mirovnih pogojev, so izzvale v Nemčiji veliko veselje. Zlasti je pa Nemce zadovoljila izjava Hooverja, ko je rekel, da je Versailleska mirovna pogodba vir sovražstva in sumničnja med narodi, in predstavlja strah za vso Evropo. Nemci pričakujejo, da Hoover ne bi bil nasproten reviziji Versailleske mirovne pogodbe.

Pastor, ki je streljal na lastne pristaše

Pittsburgh, Kansas, 18. avgusta. Oblasti iščejo protestantskega pastora Robert Sears, ki je v napadu hipne jeze začel streljati s puško na svoje vernike in jih več ranil. Pastor se je razjezil, ker mladina okoli cerkve ni nehala razsajati, pa je pograbil puško in začel streljati, nakar je pobegnil.

Vojaški poročnik pred sodnijo kot ropar

San Antonio, Texas, 19. avgusta. Poročnik Herbert Lirhtenberger je bil spoznan na tukajšnji sodniji kot ropar, ki je 15. februarja oropal državno banko in odnesel \$650.00. Blagajnik banke je izjavil, da je roparju pri ropu maska padla z obraza in je v njem spoznal zrakoplovnega poročnika, ki je na tukajšnjem zrakoplovišču učil mlade ljudi vožnje po zraku. Poročnik pravi, da je izvršil rop v hipni duševni zmedenosti.

Hitler označen kot lažnik od vlade

Berlin, 18. avgusta. Nemška vlada je uradno imenovala Adolph Hitlerja, voditelja nemških fašistov za lažnika. Vlada je zadnje soboto izjavila, da je Hitler zahteval od predsednika Hindenburga popolno vodstvo nemške vlade, toda Hitler je to zanikal. Sedaj pa izjavlja nemška vlada, da ne umakne niti ene besede od svoje izjave, kar znači, da vodja fašistov — laže.

Židovski svetovni kongres zboruje v Švici

Geneva, 19. avgusta. Tu se je zbral k zborovanju prvi Židovski svetovni kongres, na katerem so navzoči zastopniki Židov iz 19 dežel sveta. Namen kongresa je zediniti židovstvo po vsem svetu in obnoviti židovske ideale, da bodo v harmoniji s sedanjimi razmerami sveta. Židovski kongres je sprejel nekaj resolucij, ki so ostro naperjene proti voditeljem nemškega fašizma.

Hči John D. Rockefellerja blizu smrti

Chicago, 19. avgusta. Mrs. Edith Rockefeller McCormick, hči starega Rockefellerja, se nahaja blizu smrti. Pri žvljenju jo začasno vzdržujejo z umetnimi sredstvi.

Raznašalec plakatov

L. J. Warren je dobil šop plakatov, da jih raznese po hišah. Ni bil še pol ure na delu, ko je vložil pri policiji sledečo pritožbo: Na Meachem Ave., ga je opraskala mačka, na Grand Circle Ave. se je zaletel kozel v njega z vso silo in ga podrl na tla, na Rhimes St. se je seznanil z zobmi malega pudeljna, in na Harris St. je imel dvoboj z nekim volčjakom. Warren je prisegel, da ne bo več nosil plakatov-po hišah.

MALI OGLASI

Stanovanje

se da v najem, 5 sob, kopalnice. Zelo poceni. Stanovanje se nahaja na 1039 E. 72nd St. Pozve se na 902 E. 144th St. (198)

Dekle

išče delo, sposobno za vsakovrstno delo. Vprašajte na 990 E. 69th St. (199)

Hranilne knjižice

sprejemamo od posojilnic kot delno plačilo. Naprodaj imamo hišo, 7 sob, moderno, garaža. Na 73. cesti blizu St. Clair Ave. Cena samo \$4000. Vprašajte pri McKenna, 1383 E. 55th St.

Frank Vauter, A. A. G. O. organist cerkve sv. Pavla na 40. cesti.

Poučuje igranje na piano in na orgljah. Tudi pripravila kandidata na skušnjo za A. A. G. O. spraševanje. Se vljudno priporoča.

818 E. 157th St.

Tel. GLEnvile 6431. (Sat.)

V najem

se da stanovanje, štiri sobe, zgoraj, na 1238 E. 71st St. Kopalnice, pralnica, velika klet in podstrešje. Garaža na razpolago. Jako zmerena cena. Vprašajte na 6211 Carl Ave. (Aug.16.20.)

Dvoje stanovanj

se da v najem, eno stanovanje 5 sob, kopalnice, na 6628 St. Clair Ave. Vse novo dekorirano. Rent samo \$16.00. Drugo stanovanje na 1051 Addison Road, 5 sob, kopalnice, gorka voda, rent \$23.00. Pozve se na 9020 Parmelee Ave. Tel. Liberty 9138. (Aug.18.20.)

Stanovanje

se da v najem, štiri čedne sobe, kopalnice. Odda se odrasli, mirni družini. Vprašajte na 6410 St. Clair Ave. (Aug.18.20.22.24)

Stanovanje

se da v najem, pet sob, kopalnice, vse udobnosti, z garažo ali brez. Vprašajte na 730 E. 160th St. (196)

V najem

se da stanovanje, 5 čednih, na novo dekoriranih sob, vse moderno, jako poceni. Z garažo ali brez. Blizu slovenske cerkve v Collinwoodu. Vprašajte na 15942 Whitecomb Ave. Tel. ENdicott 3968. (196)

Stanovanje

se da v najem, 5 sob in kopalnice, zgorej. Vse novo dekorirano. Rent samo \$22.00 na mesec. Vprašajte na 1167 E. 74th St. (197)

Pohištvo naprodaj

Zaradi odhoda iz mesta se želi prodati še skoro novo pohištvo za tri sobe. Proda se skupaj ali pa vsak kos posebej. Zglasite se zvečer po šesti uri ali pa v soboto popoldne na 1188 E. 61st St., zgorej, št. 4. (197)

Liberty House Wrecking and Lumber Co.
5327 St. Clair Ave. ENdicott 0642
POSEBNOŠTI ZA ODPRTIJO:
Novi 2x4, 18 šviljev dolga, 2c šviljev
Novi 1/2 inč. Lap siding, 3c kvdr. čevlji
Rabljeni 2x4, 1c čevlji.

FLEET-WING

PERRY'S SERVICE STATION
6619 St. Clair Ave.

ARNOLD ZWEIF:

Slučaj narednika Griše

Za "Ameriško Domovino" prestavlja M. U.

Primerjala je ogromne Koljine brke z lepimi svojega novega prijatelja, ki je mislil, da bo prišel skozi fronto, ako bo govoril resnico. "Zašel bo prej v svoj grob, ako mu nihče ne pomaga," si je mislila. "Človek, ki si sam nadene tako nalogo, mora kaj kmalu odnehati. Bolje bo zanj, ako ostane z nami — in mi bomo imeli še enega streleca." Prizgala si je pipo, od časa do časa pljunila v pepel ter premišljevala o ljudeh, ki se ta čas klatijo po gozdovih, in o naključju, ki tako čudno vodi do srečanja. Ni ji bilo več kakor dvajset let. Trpela je bila mnogo. V zadnjem času ji ni bila pot postlana samo z rožicami. V tem premišljevanju je zadremala.

Ko pa se je prikazala nad drevesi velika obla meseca, se je zbudila. Pipa ji je bila med spanjem padla iz ust in ležala sedaj ob njenih nogah. Sklicala je oba moža: na zmrzjenem površju reke je ležala pred njimi v polmeti prosta pot.

PETO POGLAVLJE

Dober svet

"Bog me bo čuval," je vzdihnil Griša, ko je ležal iztegnjen na odedah Babkine postelje. In Babka se je zasmejala. Omila si je lica saj in okrenila svoj potemneli obraz in svetle oči v moža, za katerega je zopet postala mlada, krepko dekle. Na sebi je imela srajco in krilo, bila je bosa in oblike nje krepkih prs so se videle skozi tenko platno. Nje beli lasje, vsled katerih je izgledala kakor stara mamica, so ji viseli v tenkih kitah na ramena. S svalčico v ustih in z rokami prekrižanimi za tilnikom je sedela na postelji in se Griši smejala.

"Da ti bo Bog pomagal?" je ponovila. "Ti vojaški norček, ti! Kdo bo pa Bogu pomagal?" Dež je nalival kakor iz škaf, obilaval kočo, ki je bila napol izdolbena v grič in stare breze, ki so stale tu že stoletja in se jih ni še nikdar dotaknila človekova sekira. V kotu je kapala voda skozi streho in je bila Babka podstavila star vrč, da se je voda natekala vanj. Od časa do časa je naliv kar zatemel malo okence, katerega so prinesli od nekje iz kake kmečke hiše ter ga vdelali v Babkino kočo.

Medtem ko je Griša težko, počasi premišljeval, je vprašal: "Zakaj naj bi mi morali pomagati Bogu, dekle?" Sedaj je izgledal Griša za dobrih pet let mlajši. Izguba dolge brade, ki je padla kot žrtev pod Fejuškinih nožem, je povzročila, da je izgledal sedaj, kakor je bil, predno je postal vojni ujetnik.

"Zato ker se je Bog že zdavnaj umaknil od te stvari, vojaški norček," je nadaljevala Babka svoje bogoslovno premišljevanje, medtem ko je stopila proti kotu, v katerem je voda curjala v vrč. "Zato ker ga je vrag zaprl v kozji hlev, njega in Sinu in Svetega Duha, tako da se sedaj hudič šopiri po plišastih naslanjajih nebeških soban. In še nikdar se ni hudiču godilo tako dobro. Le on ukazuje sedaj; to lahko vsak norec vidi."

Griša se je zgrozil: "Mar veruješ v hudiča mesto v Boga? Saj si bila krščena in so ti dali ime svete Matere Ane, mar ne, Ana Kyrilovna?"

"Baš radi tega. Saj hudič noče, da veruješ vanj. Vse, kar hoče, je, da mu pustiš, da lahko dela, kar hoče, a zopet tudi on pusti, da se zbrigaš ti le za svoje stvari — niti repe ti pa ne da za to, dali veruješ vanj ali ne. Misliš, da Nemci verujejo v hudiča? Z bičem pokajo in udarjajo, kakor bi. Nemci se opravičujejo pri Bogu v cerkvi vsako

nedeljo, zato ker ne verujejo ničesar — potem pa store ravno tako, kakor se njim samim zljubi. Kar se pa tiče nas ostalih: Rusi verujejo in ravnatoko Poljaki in Litvini, vsi verujejo, verujejo v Boga — a pogled jih sedaj! Že tri leta ječe pod pritiskom nemških škornjev. Nemci ti vzamejo denar in semensko koruzo in zadnjo kravo, ne dovoli ti, da bi se gibal po svoji domovini, povsod ti sledi njih vojaška policija, če pa te zasačijo, te pretepejo z bičem ali s puškinimi kopiti. Nato ti pa izroče košček popisane papirja, na katerem stoji, da je bilo vse storjeno popolnoma pravilnim potom: ti pa zatakneš papirček lahko v svoj molitvenik ali kamorkoli hočeš. Nemec pa veruje, da je tisti papirček njegova postava in vest. Ne, prijatelj," je zaključila trpko. "Ko so mene obsipali s takimi papirčki in s policije in takim, sem imela slabe čase, morebiti najhujše, kar jih je kdo v deželi imel. Pogled moje lase! Beli in sivi so, kakor mačkini v mraku — mar misliš, da dobiš take sive lase, ko si star samo štiriindvajset let? In ko sem kasneje razumela ves položaj in mesto, da bi se jaz bala policije, se je ona bala preskočiti moje stezo ponoči, podnevu pa le v dveh ali treh, tedaj sem bila zopet srečna, čeravno je vrag Boga priprl in ukazujejo svetu ti Nemci."

Griša je zamišljeno poslušal, kako je v vrhovih zunaj divjal aprilski vihar, kako so se lomile suhe veje, kako je naliv izpiral sneg rez obličje dobre stare matere zemlje. Skorjo zopetno mu je postajalo v tej mali, čisti, skrbno oplankani sobici, ki je bila napol koča, napol jama v griču in je bila vsa sestavljena iz ostankov nemških postojank ter je bila zavarovana pred vetrom in viharjem, kakor kaka artilerijska postojanka pred sovražnim zračnim brodom. Reje nego bi se tako pregovarjal in besedičil, bi šel v veliki prostor ter tam živel z drugimi, kakor je živel, dokler ni postal načelnik ljubljencec. Sedaj pa ne bi bil za nobeno stvar na svetu žrtvoval Ane Kyrilovne, svoje Babke, niti v svojih mislih ne! Prvič po dolgih letih je objel s svojimi rokami žensko — in še tako žensko! — in vse nje ne misli, v kolikor so se tikale njega, so bile dobre, materinske misli. In že meseci, leta so minila, da ni čutil okoli sebe takega poživljajočega ozračja. Grišo je to ozračje storilo zopet srečnega, močnega, mladega. Vendar, kako nesmiselno je govorila — kako čudne so bile besede te ženske!

Babka je uganila njegove misli. "Misliš si pač, da je neumestno, da tako govori ženska, norček vojaški? Ali veš, kaj je gozd? Drevesa stoji lepo v vrsti, tiho in vljudno. Pa da imajo Nemci tale gozd za dolgo se bodo tudi drevesa naučila stati "pozor," kadar bo šel kak častnik mimo. Pod zemljo pa se vijejo korenine. Kakor smrtno, lesene vrvi se vijejo, sledijo druga drugi, se duše druga drugo kot strupene kače. Da odluščiš nekoliko zemeljske površine, po kateri se plazimo mi in druga živa bitja, bi se znašel pred nebrojno maso korenin, milje in milje in zopet milje na dolgo bi jih bilo, in če bi imele glasila, bi tulile noč in dan, kakor tuli sedaj v vrhovih drevov veter. Ne, dečko, ta svet ni delo Boga, kakor nas uči duhovnik in kakor berejo o njem v svojih knjigah Judje. V začetku je Bog ustvaril nebesa in zemljo: morebiti je to res, ker včasih izgleda svet lep

in tudi veš, da je nekaj dobrega v njem, ko sije solnce nate, a ti ležiš v gozdu in se ti mleda smole kar v glavi vrtil in ti dokazujejo verve, ki se pode od drevesa do drevesa, da je nekaj dela na svetu dobro storjenega: a vendar nebesa in zemlja sta le napol končana. Lahko mi verjameš, da je nekdo zmešal nekaj v tem delu in vrgel v človekove možgane iskro, ki je zametila ogenj, a ta ogenj se je razširil na vsa živa bitja. Ne morem misliti," je dejala po malem odmoru, medtem ko je zmaštila ostanek svalčice ob mizi, katero je potegnila v kot, kjer je z podzavestno živalsko ljubkostjo iztegnila roke pred se: "Jaz samo lahko vidim."

Griša je ležal in strmел v razpokani strop, kjer so spali pajki svoje zimsko spanje. "Da," je dejal. "Saj je dovolj, da pogledaš slike cesarjev in kraljev in generalov. Niso lepi in tudi ne izgledajo kot svetniki. Ali si kedaj videla obraz starega Schiefenzahna? Izgleda kakor žaba s ptičjim kljunom —" Griša se je zakrohotal. "Vendar je zmagal v treh bitkah. In njegova volja je v tej deželi postavila pravijo nemški vojak."

Babka je pogledala proti ikoni Device, ki je visela v kotu okinčana s smrekovimi vejicami. Pred njo je gorela rdeča svetilka. "Povedala ti bom povest. Bilo nas je pet: mati, oče, ki je lahko še vedno krepko pripeljal za plug, dva dečka in jaz. Tamkaj v Ameriki pa še dva brata, ki sta zbirala dolarje ter nam jih nekaj poslala, kadar so bili časi hudi: dobra delavca sta bila. Prvi bi bil sedel na svoj parni plug in bi preoral vso Litvinsko v enem dnevu, drugi pa je klal preiše v Chicagu: več tisoč preiščev vsak dan, en vbojdljaj za vsakega preišča. Obema se je godilo dobro. Mi pa smo imeli kočico in nekaj polja in njivo krompirja in vrtec in vse, kar smo si le želeli mogli. In potem je prišla vojna. Nemci pa niso bili daleč, naši so skupali jarke tik za našo hišo. Mi smo se morali umakniti, a nismo šli baš daleč. Čez teden smo se vrnili in našli vse, kakor smo pustili. Strelskih jarkov niso bili rebili, naša hiša je bila nepoškodovana, ker so ti zviži vrangi Nemci, napadli naše od druge

strani. Čim smo se zopet ustalili, že smo bili preplavljeni z ukazi in predpisi. "Tega ne moreš, tega ne smeš: po ukaz! Prepovedano!" Smejali smo se: bili smo Rusi, čeravno smo Litvini. Pa smo si mislili: Kaj naj pomeni to? Prepovedano je, nositi orožje! Niti navadnega pihalnika, razumeš? Divji preišči so se lahko podili po zelju in zverjaj je lahko madrala žito, kakor se ji je poljubilo. "Kmet, daj nam svojo puško," so dejali. Oče pa je zavil puško v platno in jo skrjal za slemenom. Ukaz je ukaz, pa naj jo hudič najde, če jo more. In potem so šli naokoli z nekim papirjem, na katerem je bilo pisano v litvinščini, kar ni ugajalo carju, in tudi v ruščini, kar zopet ni ugajalo Poljakom. V papirju pa je bilo rečeno, da mora vsakdo predati svojo puško, kdor pa je ne bi hotel in jo najdejo pri njem, bo ustreljen.

"Ali je kdo še kdaj kaj takega čul?" smo se vpraševali. "Oddati puško, ako jo imaš. Saj je to prava norost: kdo ti bo dal pa drugo? In da bi človeka streljali, ako jo ima, je tudi norost, ako ni ničesar zakrivil." V bližini je bil nek poljski posestnik. Poljaki so zelo zaupljivi ljudje. Bog, kako znajo reči: ne. Objubili ti bodo vse in ne bodo povedali nikomur, dokler koga ne srečajo — potem si pa bodo pridobili dotičnika s tem, da izdajo tebe. Taki so Poljaki! Nu, ta sosed, katerega zemlja se je držala naše, je imel vedno pri sebi na stanovanju vojaško policijo, ki mu ni storila nikdar zlega — dobrega pa najbrž tudi ne. Nikdar pa ne moreš vedeti, kaj se dogaja v sosedovi glavi. Nato so določili rok, do katerega bi bil moral vsak oddati svoje orožje. Moj oče pa je le vedno ponavljal: "Boj se Boga in zbriga se za svoje stvari!" "Jezik za zobmi je vedno znak modre glave," in še mnogo drugih takih pregovorov, ki se rode v glavah starih ljudi. Nekega dne pa je prišel vaški načelnik, kar sivi je bil v obraz, kakor umazan sneg, in poročnik, a z njim šest mož, da preiščejo kočo. Seveda so našli naše dolarje, puško pa so vzeli s seboj in tudi oba brata — prvi je bil osemnajst, drugi šestnajst let, otroka še, ti pravim — a po preteku par tednov

so jih pripeljali zopet nazaj. "Ana," je dejal oče. Ni me poljubil, le gledal me je. "Ustrelili nas bodo, mene, štefana in Bogoljuba, ker smo skrivali puško. Z Bogom! Poklekni, da ti dam svoj blagoslov. Potem pa pojdi k Petru in Nikolaju v Ameriko." Nisem zajokala, bilo mi je dvaindvajset let, in za nič na svetu ne bi jokala pred tujcem. Postavili so vse tri k strelskemu jarku in jih ustrelili. Vsi trije so se zvalili v jarek — utrelili so jih v svarilo sosedom. Potem so nabrali pri kmetih cel kup pušk in naprtili vsem ogromne denarne kazni. Tako so postali moji lasje beli — a mati . . . Vsak dan je vstajala in kuhala kosilo za svoje tri moške v jarku. Pravila je, da so šli tjakaj, ker so sami tako hoteli. Oče in oba sinova sta gospodarja v hiši in pač se jim mora pustiti, da store, kar hočejo. Glava stare žene ni tako trdna, kakor sta moja in tvoja. Vsak dan je skuhala iz trsk kosilo ter ga nosila trojici, ki je spala v jarku — vsak dan, do svoje smrti. Potem ko sem zagrebala še matej pri cerkvi in sem pripravila duhovnika, da je blagoslovil prostor, kjer je počival oče z obema bratom, ter sem postavila križ na vsak grob in vsadila lilijo vstajenja, sem zapustila kmetijo. In dan potem, ko sem odšla, je nekdo ustrelil skozi okno v Poljakovo hišo ter ga pogodil baš sredo čela. Ni bil slab strel, kaj? Tako sem se podala v gozd."

Tema je postala zgodaj tisto popoldne. Hudournik za hudournikom dežja je hrnel mimo okenca, a prepil skozi špranjo

je povzročal, da se je svetilka pred ikono tresla in povzročala v kočji vprav tajinstvene sence. "Da," je odvrnil zamišljeno Griša. "Vojna je velika stvar: čim jo začneš, je ne moreš več

obyladati. Tudi mi smo storili marsikatero umazano delo. Vsi vojakji so enaki: ravnatoko castniki.

(Dalje prihodnjic.)

NAZNANILLO IN ZAHVALA

V neizmerni žalosti in globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 1. marca, 1932 nagloma preminula v bolnici naša nadvse ljubljena in draga mamica

MARY BUDAN

v starosti 36 let. K večnemu počitku je bila položena 4. marca, 1932 na Calvary pokopališče.

Na tem mestu se prav lepo zahvalimo vsem onim, ki so jo prišli pokopiti, ko je ležala na mrtvaškem odru. Hvala vsem, ki so čuli ob njeni krsti in ki so jo spremlili do groba.

Posebna hvala Rev. Matija Jagru za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za opravljene cerkvene obrede. Nadalje se zahvalujemo vsem darovalcem krasnih vencev, ki so ji krasili krsto v zadnji pozdrav in sicer: John in Jack Pleško, Mrs. Mary Leben, Ursula Budan, Mr. in Mrs. John Sinkovec, Mr. in Mrs. A. W. Glicker, Gust, Frank, Anna in Caroline Budan, Mr. in Mrs. John Mozich, Mr. in Mrs. Steve Lovrin, družstvo Marije Magdalene, št. 162 KSKJ, društvo Svobodomiselnice Slovenke, št. 2 SDZ.

Hvala lepa za darovane sv. maše: Mr. in Mrs. John Sinkovec, Mr. in Mrs. Victor Leban, Mr. in Mrs. John Mozich, Mr. in Mrs. Frank Kmet, Mr. in Mrs. Louis Kramer, Mrs. Mary Strumble, Mrs. Johana Kramaršič, Mr. in Mrs. Matt Arko, Mr. John Janežič, Mr. in Mrs. Frank Skofljanc, Mrs. Ursula Tratik, Miss Mary Lazar, Mr. in Mrs. Anton Lazar, Mr. in Mrs. Anton Slamnik, Mr. in Mrs. John Zidan, Mr. in Mrs. George Kuhar, Mr. E. E. Smith, Mr. in Mrs. J. Strojnik, Mr. in Mrs. Joe Koželj, Mrs. Frances Jerman.

Prav lepa hvala Mrs. Mary Krajc, ki je prišla molit vsak večer za pokoj duše ranjke. Lepa hvala vsem onim, ki so dali brezplačno avtomobile pri pogrebu na razpolago: Mr. George Kuhar, Mr. Kmet, Mrs. Jerman, Mr. Mola, Tony Strumbel, A. W. Glicker, Mr. Toparich, Lucis Mesker, Jos. Copp, Frank Rode, Anton Kerzman, Matt Arko, John Zidan, John Budan, Gertie Barlow, Jerry Strojnik.

Hvala tudi pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sinovi za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Vam pa, prisrčna naša mamica, naj sveti nebeska luč. Kako težko ste se ločili od nas. Vsak dan nas srce boli in kar verjeti ne moremo, da Vas ne bo več nazaj med nas, dokler se vsi skupaj snidemo nad zvezdami. — Zalujčki ostali:

Frances, Vercnica, hčeri; Adolph, sin.

V starem kraju starši, bratje in sestre; v Milwaukee, Wis., dva brata.

Cleveland, O., 19. avgusta, 1932.

Leopold Kushlan

SLOVENSKI ODVETNIK

6411 St. Clair Ave. Soba št. 7

Tel. Henderson 5195

DR. J. V. ZUPNIK

zanesljiv zobozdravnik

Mnogo let na istem mestu. St. Clair vog. 62. ceste. Vhod samo iz 62. ceste. Knausovo poslojpe.

GOVORI SLOVENSKO

Uradne ure od 9. zj. do 8. zv.

DOBER PREMOK!

Točna poizrežba!

The Hill Coal Co. 1261 MARQUETTE RD. Stari Cimpermanovi prostor! Henderson 5795

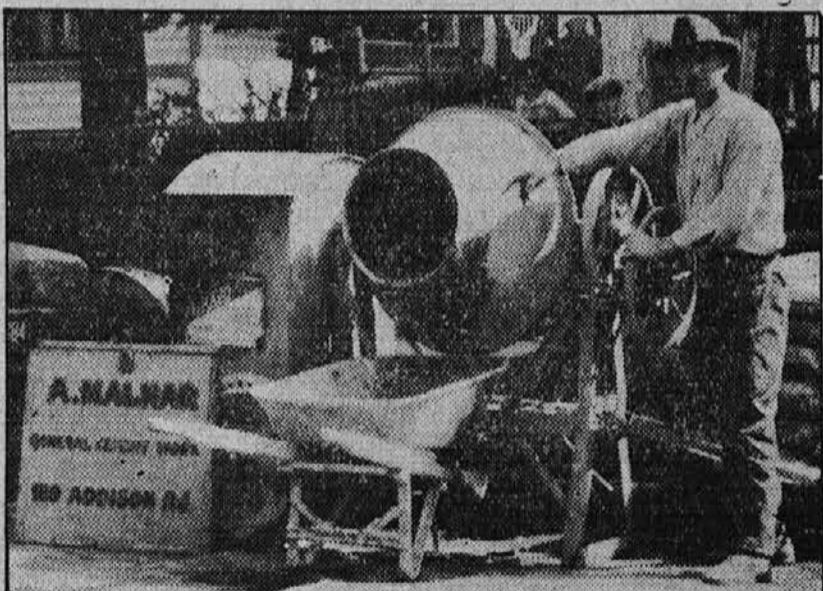
FRANK ARKO, zastopnik

SLOVENSKA BRIVNICA Z DOBRO POSTREZBO F. A. GREDECNE 6124 ST. CLAIR AVE.

NATIONAL

WATCH & JEWELRY REPAIRING

J. C. BUKOVEC, lastnik v Slov. Nar. Domu, soba št. 10. 6411 St. Clair Ave. DELO IZVRSTNO IN JAMCENO

Izdelujem vsakovrstna CEMENTNA DELA, kot: hodnike, driveway, garaže itd. Delo točno in garantirano; lahka odplačila ter boste popolnoma zadovoljni. Se priporočam

A. Malnar

1119 Addison Rd. ENdicott 4371

Vabilo na PIKNIK

SAMOSTOJNEGA ZBORA "ZARJA"

V NEDELJO 21. AVGUSTA 1932

NA MOČILNIKARJEVIH FARMAH

Truk odpelje izpred Slov. Nar. Doma ob eni uri popoldne. Igra Jack Zorc orkester. Za dobro zabavo in mnogo petja vam jamčijo

ZARJANI

Mi smo poznani

mного milj naokrog kot firma, ki vrši moderno in praktično poslujo z invalidnim vozom.

Vsak se brez skrbi lahko obrne do nas s zavestjo, da se bomo odvezali takoj, ob vsaki uri in da je naša oprema fina in moderna, naše cene zelo zmerne, naš postrežnik vljuden in izvežban v svojem poslu in da je naša postrežba tako perfektna, kot jo more napraviti denar in iznajdba.

PARTIAL VIEW OF SERVICE ROOMS

AUGUST F. SVETEK

FUNERAL DIRECTOR

478 EAST 152ND ST.

KENMORE 2016